

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobkyně: **M. B.**
zastoupena opatrovníkem D. M.
trvale bytem X
adresa pro doručování: X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 21. srpna 2024, č. j. MPSV-2024/183955-917, a ze dne 22. srpna 2024, č. j. MPSV-2024/184699-917,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 8. 2024, č. j. MPSV-2024/184699-917 zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky v Liberci ze dne 22. 7. 2024, č. j. 6250/2024/JIL, kterým prvostupňový správní orgán ustanovil D. M., nar. X, trvale bytem X (dále také jen „opatrovník“), zvláštním příjemcem příspěvku na péči oprávněné osoby – žalobkyně. Rozhodnutím ze dne 21. 8. 2024, č. j. MPSV-2024/183955-

917, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky v Liberci ze dne 24. 7. 2024, č. j. 95285/24/SM, kterým prvostupňový správní orgán ustanovil opatrovníka zvláštním příjemcem dávky pro osoby se zdravotním postižením – příspěvku na mobilitu oprávněné osoby – žalobkyně.

2. Přestože žalobkyně podala proti oběma uvedeným rozhodnutím odvolání, navrhovala v nich jejich potvrzení.
3. V odůvodnění napadených rozhodnutí žalovaný uvedl, že přezkoumal prvostupňová rozhodnutí v celém rozsahu, přičemž vycházel rovněž z podkladů založených v postoupených spisových dokumentacích. Konstatoval, že prvostupňový správní orgán nepochybil, postupoval v souladu se zákonem č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „DOZP“) a se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Námitkám žalobkyně bylo dle žalovaného vyhověno.

II. Obsah žaloby

4. Žalobkyně se žalobou domáhá přezkoumání obou napadených rozhodnutí i dříve vydaného průkazu osoby se zdravotním postižením. Jako důvod uvedla, že byla těmito správními akty krácena na svých právech, která jí přísluší, což mělo za následek nezákonnost rozhodnutí.
5. Předně namítala vadný rozsah nahlížení do spisové dokumentace správních orgánů, průtahy a nepřiměřenou délku řízení.
6. Dále uvedla chybné zjištění skutkového děje, konkrétně platnost svého manželství, platnost údaje trvalého bydliště, platnost nabývání občanství žalobkyně, vážné důvody omezení svéprávnosti osob blízkých, platnost okruhu společně posuzovaných osob a nedostatek žádosti o pomoc v hmotné nouzi. Na základě toho jsou dle žalobkyně napadená rozhodnutí nicotná.
7. Dodala, že žalovaný nepřihlédl ke skutkovým zjištěním obsaženým v podáních ze dne 9. 8. 2028 a 11. 8. 2024.
8. Dále namítla nedostatky doručujících orgánů, neúčinnost právního zastoupení a platnost postavení oběti trestných činů.
9. Žalobkyně proto závěrem navrhla zrušení napadených rozhodnutí.
10. Dne 23. 10. 2024 (tedy ve lhůtě pro podání žaloby) žalobkyně doplnila žalobu. V doplnění žaloby zopakovala námitku chybného zjištění skutkového děje, ke kterému doplnila skutečnosti o uzavření písemné smlouvy k odběru elektrické energie a uzavření písemných smluv o dodávce vody a odvádění odpadních vod. Dále uvedla nedostatek kontroly topného stacionárního zařízení a čištění spalinových cest, dopad nedostatku místního a sociálního šetření na zjištění správních orgánů, věcný dopad porušení zákonů zápisy do katastru nemovitostí, dopad předválečné právní úpravy na zápis práva stavby do pozemkových knih, dopad zápisů do katastru nemovitostí oprávněných vlastníků nemovitostí, dopad obcházení zákonů nebo odepření přístupu k soudní soustavě řízením před katastrem nemovitostí, dopad porušení zákonů na poskytování dávek z důchodového pojištění, podíl účasti poživatelky důchodu na starobním penzijním pojištění, nárok na příjem dávek z invalidního důchodového pojištění, neúspěšné podávání návrhů osob blízkých na vydání předběžných opatření, žádost a požadavek žalobkyně o vstup do řízení

o návrzích na vydání předběžných opatření ve věcech poskytování zdravotních služeb v oblasti lékařství, žádosti na vydání předběžných opatření ve věci řízení příspěvků na mobilitu. Závěrem zmínila dobu platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 29. 10. 2024 nejprve stručně shrnul průběh obou správních řízení a připomenul, že napadenými rozhodnutími vyhověl žalobkyni, neboť ta v odvolání navrhovala potvrzení prvostupňových rozhodnutí.
12. K žalobním námitkám žalovaný uvedl, že právo žalobkyně nahlížet do spisu nebylo dotčeno. Žalobkyně byla také řádně poučena o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.
13. K dalším námitkám týkajícím se především rodinné a životní situace žalobkyně žalovaný uvedl, že nejsou předmětem posouzení ustanovení zvláštního příjemce a nemají na něj zásadní vliv.
14. K námitkám ohledně doručování žalovaný sdělil, že doručoval písemnosti na skutečnou adresu panu M., opatrovníkovi žalobkyně, a dle dokladů doložených ve spise byly písemnosti převzaty.
15. Závěrem žalovaný konstatoval, že řízení probíhalo v souladu s právními předpisy, rozhodnutí o zvláštním příjemci bylo vydáno na základě sdělení pana M. v souladu s jeho požadavkem a v zájmu na ochranu oprávněných zájmů žalobkyně, která není schopna samostatně jednat a přijímat dávku. Oběma správními rozhodnutími bylo plně vyhověno návrhu žalobkyně, nedošlo tedy ke zkrácení jejích práv.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a vycházel přitom ze zjištěného skutkového a právního stavu ke dni napadeného rozhodnutí (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). O žalobě rozhodl bez nařízení jednání, protože s tím oba účastníci řízení výslovně souhlasili. Žalobu důvodnou neshledal.
17. Z předložených správních spisů vyplynulo, že opatrovník a dcera žalobkyně zaslali dne 23. 4. 2024 na Úřad práce – Krajská pobočka v Liberci podání, v němž vyjádřili nesouhlas s vyplácením dávek do rukou E. V.. Dne 30. 4. 2024 provedl Úřad práce kontrolu využívání příspěvku na péči, z něhož vyplynulo, že opatrovník zajišťuje celodenní péči o žalobkyni. Dne 30. 4. 2024 podal opatrovník na Úřadu práce vyplněný a jím podepsaný formulář Hlášení změn – změna způsobu výplaty dávky, ve kterém zaškrtl příspěvek na péči a příspěvek na mobilitu. Dále je ve spisech založen lékařský posudek ze dne 22. 5. 2024, dle kterého není žalobkyně schopna dávky přijímat a vzhledem ke svému zdravotnímu stavu není schopna za sebe samostatně jednat. Na základě tohoto lékařského posudku Úřad práce ustanovil D. M. pro obě správní řízení opatrovníkem žalobkyně. Následně Úřad práce zahájil z moci úřední dne 26. 6. 2024 správní řízení ve věci ustanovení zvláštního příjemce dávky příspěvku na péči a dne 4. 7. 2024 ve věci ustanovení zvláštního příjemce dávky příspěvku na mobilitu. V oznámeních o zahájení správního řízení byla žalobkyně poučena o možnosti nahlížet do spisu a možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním. Dále byla poučena, že může navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy. Úřad práce následně vydal dne 22. 7. 2024 a 24. 7. 2024 rozhodnutí, kterými rozhodl ustanovit od téhož dne opatrovníka zvláštním příjemcem příspěvku na péči a na mobilitu.

18. Proti výše uvedeným rozhodnutím podala žalobkyně odvolání, v němž navrhovala, aby žalovaný potvrdil prvostupňová rozhodnutí. Jak je uvedeno výše, žalovaný odvolání vyhověl a prvostupňová rozhodnutí potvrdil.
19. Dle ustanovení § 20 odst. 3 DOZP, krajská pobočka Úřadu práce rozhodne o ustanovení zvláštního příjemce dávky, jestliže oprávněná osoba nebo jiný příjemce dávky nemůže dávku přijímat. S ustanovením zvláštního příjemce musí oprávněná osoba, popřípadě jiný příjemce dávky souhlasit; to neplatí, jestliže vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže tento souhlas dát. Zvláštním příjemcem může být ustanovena jen osoba, která s tímto ustanovením souhlasí. Zvláštní příjemce je povinen používat dávku ve prospěch oprávněné osoby. Zvláštní příjemce používá dávku podle pokynů oprávněné osoby, s výjimkou osoby, která vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže tyto pokyny udělovat. Krajská pobočka Úřadu práce zruší rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce, jestliže odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven. Krajská pobočka Úřadu práce rovněž zruší rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce, jestliže zvláštní příjemce neplní své povinnosti, a ustanoví zvláštním příjemcem jinou osobu.
20. Ustanovení § 20 zákona č. 108/2006, o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, uvádí:
- (1) Krajská pobočka Úřadu práce ustanoví zvláštního příjemce příspěvku, jestliže oprávněná osoba, popřípadě jiný příjemce příspěvku uvedený v § 19 odst. 2,*
- a) nemůže příspěvek přijímat, nebo*
- b) nevyužívá příspěvek nebo nemůže příspěvek využívat k zajištění potřebné pomoci.*
- (2) S ustanovením zvláštního příjemce musí oprávněná osoba, popřípadě jiný příjemce příspěvku uvedený v § 19 odst. 2, souhlasit; souhlas této osoby se nevyžaduje, pokud vzhledem ke svému zdravotnímu stavu podle vyjádření poskytovatele zdravotních služeb nemůže tento souhlas podat, a v případě, kdy zvláštní příjemce je ustanoven z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. b). Zvláštním příjemcem nemůže být ustanoven ten, jehož zájmy jsou ve střetu se zájmy oprávněné osoby.*
- (3) Krajská pobočka Úřadu práce může ustanovit zvláštním příjemcem jen fyzickou osobu, která s tímto ustanovením souhlasí.*
- (4) Zvláštní příjemce je povinen příspěvek používat ve prospěch oprávněné osoby. Zvláštní příjemce ustanovený podle odstavce 1 písm. a) používá příspěvek podle pokynů oprávněné osoby, s výjimkou osoby, která vzhledem ke svému zdravotnímu stavu podle vyjádření poskytovatele zdravotních služeb nemůže tyto pokyny udělovat. Na žádost oprávněné osoby nebo na žádost krajské pobočky Úřadu práce je zvláštní příjemce povinen podat písemné vyúčtování příspěvku, který mu byl vyplacen, a to ve lhůtě 1 měsíce ode dne doručení této žádosti.*
- (5) Krajská pobočka Úřadu práce zruší rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce, jestliže odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven, nebo jestliže zvláštní příjemce neplní povinnosti uvedené v odstavci 4.*
21. Krajský soud opakuje a zdůrazňuje, že předmětem přezkoumávaných správních řízení bylo ustanovení zvláštního příjemce dávky příspěvku na péči a ustanovení zvláštního příjemce dávky příspěvku na mobilitu za situace, kdy žalobkyně coby oprávněná osoba nemohl z důvodu svého zdravotního stavu tyto dávky přijímat, což bylo v řízení nepochybně prokázáno. Sam opatrovník a dcera žalobkyně upozornili správní orgány, že

je to opatrovník, kdo zajišťuje celodenní péči o žalobkyni, a nesouhlasili s tím, že do té doby byly uvedené dávky vypláceny do rukou jiné osoby (viz shora). Zcela logicky byl po ověření těchto skutečností příjemcem obou dávek ustanoven opatrovník, přičemž z žádných písemností obsažených ve správním spise neplyne, že by s tím nesouhlasil.

22. Právní rámec předmětů obou správních řízení pak tvoří shora citované právní normy. Po seznámení se s obsahem správních spisů krajský soud konstatuje, že uvedené zákonné podmínky byly v případě žalobkyně i jejího opatrovníka splněny.
23. K námitkám žalobkyně soud uvádí, že neshledal vadný rozsah nahlížení do spisové dokumentace, jelikož žalobkyně byla řádně poučena, jak je uvedeno výše. Možnosti nahlížet do spisů ale nevyužila, přičemž neuvedla ani žádné objektivní důvody, proč tak nemohla učinit. Ostatně žalobkyně v tomto směru ani žádné konkrétní porušení svých veřejných subjektivních práv a z toho plynoucí důsledky pro svoji osobu nekonkretizovala.
24. Soud neshledal ve správním řízení namítané průtahy ani nepřiměřenou délku řízení, neboť od zahájení správních řízení rozhodl prvostupňový správní orgán v rámci jednoho měsíce, žalovaný pak rovněž do měsíce rozhodl o odvolání. Délka správních řízení tedy zcela rozhodně na zákonnost napadených rozhodnutí vliv mít nemohla.
25. Námitka, že žalovaný nepřihlédl ke skutkovým zjištěním obsaženým v podáních ze dne 9. 8. 2028 a 11. 8. 2024, je dle soudu lichá, jelikož žalovaný plně vyhověl námitkám žalobkyně a svá rozhodnutí přezkoumatelným způsobem a řádně zdůvodnil.
26. Ke zcela obecné námitce nedostatku doručujících orgánů (bez podrobnějšího odůvodnění) soud sděluje, že zcela souhlasí se žalovaným, že dle dokladů doložených ve spisech byly všechny písemnosti řádně převzaty. Žádné vady řízení, které by plynuly z pochybení při doručování písemností v obou řízeních, soud ve správních spisech neshledal.
27. Všechny další žalobní námitky spočívaly v obsáhlých tvrzeních týkajících se osobní, rodinné a životní situace žalobkyně, které se ovšem zcela míjely s předmětem daných správních řízení. Ani žalobkyně neuvedla, jak by tyto otázky mohly s danými správními řízeními souviset a jaký by mohly mít vliv na zákonnost napadených rozhodnutí.
28. Krajský soud závěrem konstatuje, že neshledal nicotnost, nepřezkoumatelnost ani nezákonnost napadených rozhodnutí a neshledal ani žádné vady v řízeních před orgánem I. stupně ani před žalovaným, které by mohly mít vliv na zákonnost napadených rozhodnutí. Skutkový stav zjištěný správními orgány odpovídá obsahu správních spisů a správní orgány postupovaly v souladu se zásadami správního řízení.

V. Závěr a náklady řízení

29. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
30. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu ani nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. března 2025

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce